

Rozen institut

Etički principi, oblast primene
i kodeks profesionalnog ponašanja
za Rozen metodu i Rozen pokrete

Odobreno od strane upravnog odbora Rozen instituta u oktobru 2014.

[Ovaj dokument zamenjuje prethodnu verziju iz 1996.]

Sadržaj

Uvod	6
Svrha ovog dokumenta za učenike Rozen metode, kvalifikovane stručnjake i škole i centre za učenje Rozen metode	6
Praktična primena kodeksa	6
Definicije Rozen metode i Rozen pokreta	6
Definicija Rozen metode	7
Definicija Rozen pokreta	7
Šta Rozen metoda jeste, a šta nije	8
Oblast primene za praktičare Rozen metode i učitelje pokreta	9
Oblast primene za tretmane Rozen metode	9
1) Osobe koje mogu imati koristi od rada	10
2) Osobe za koje je rad kontraindikovano	10
Oblast primene za Rozen pokrete	11
1) Osobe koje mogu imati koristi od rada	11
2) Osobe prema kojima treba imati posebnog obzira	11
3) Osobe za koje je rad kontraindikovano	11
Oblast primene za centre za obuku i škole Rozen metode	12
1) Osobe koje će najverovatnije imati koristi od učenja Rozen metode	12
2) Osobe kojima će možda trebati dodatna profesionalna pomoć da bi imale koristi od učenja Rozen metode	12
3) Osobe za koje učenje Rozen metode nije preporučljivo	12

Opšti etički principi i kodeks profesionalnog ponašanja u Rozen metodi	14
(1) Najbolji interesi klijenta	14
1a. Poštovanje najboljih interesa klijenta	14
1b. Seksualni odnosi su zabranjeni	14
1c. Dvojni/višestruki odnosi	14
1d. Starosna ograničenja i informisani pristanak	14
1e. Smernice za dodir	14
(2) Poverljivost	15
2a. Pravilo poverljivosti	15
2b. Izuzeci od pravila poverljivosti	15
2c. Zaštita anonimnosti	15
(3) Poštovanje različitosti i jednakosti	15
(4) Ponašanje	16
4a. Primereno profesionalno i lično ponašanje	16
4b. Obavezno otkrivanje informacija	16
4c. Gubitak sertifikata iz Rozen metode	16
4d. Saradnja s vlastima	17
4e. Dobrovoljno odricanje od sertifikata	17
4f. Povinovanje disciplinskim postupcima	17
4g. Suspendovanje i sankcije	17
(5) Profesionalno znanje, veštine i iskustvo	18
5a. Otkrivanje statusa u obuci	18

5b. Odgovarajuća upućivanja	18
5c. Prihvatanje i neprihvatanje novih klijenata ili učenika Rozen pokreta	18
5d. Pridržavanje oblasti primene	18
5e. Kontinuirana edukacija i profesionalni razvoj	18
(6) Komunikacija	19
6a. Prave informacije o praksi za klijente i učenike	19
6b. Davanje etičkog kodeksa	19
(7) Informisanje klijenta ili učenika i pribavljanje saglasnosti	19
7a. Predstavljanje Rozen metode	19
7b. Saglasnost	19
7c. Dopune ili izmene načina rada	19
7d. Istraživanje	19
(8) Poslovna dokumentacija	20
8a. Siguran način čuvanja i uklanjanja	20
8b. Period čuvanja podataka	20
8c. Pristup klijenata i učenika podacima	20
(9) Dužnosti i obaveze prema kolegama i profesiji	20
9a. Saradnja	20
9b. Održavanje pozitivnog stava	20
9c. Rešavanje primedbi i sukoba	20
9d. Žalbe	21
9e. Sprečavanje štetnog ponašanja	21

9f. Dužna pažnja i opšte profesionalne obaveze	21
(10) Profesionalni integritet	21
10a. Prijavljivanje neetičkog ponašanja	21
10b. Zabrana preuzimanja klijenata/učenika drugih Rozen stručnjaka	21
10c. Dodatna članstva u drugim profesionalnim udruženjima	22
10d. Važeće kontakt informacije	22
(11) Oglašavanje	22
11a. Pošten marketing	22
11b. Bez negativnih poređenja sa drugim modalitetima ili kolegama	22
(12) Podučavanje	22
12a. Rad u javnosti	22
12b. Kvalifikacije za podučavanje i držanje kurseva	23
(13) Odgovarajuće osiguranje	23
(14) Fizičko i mentalno zdravlje stručnjaka Rozen metode	23
14a. Samoodgovornost	23
14b. Primereno obaveštavanje	23
(15) Resursi za pitanja etike, oblasti primene i profesionalnog ponašanja	23
15a. Supervizija u Rozen metodi	23
15b. Spoljna supervizija	24
15c. Spoljna konsultacija	24
15d. Odbor za uslužnu marku	24

Uvod

Svrha ovog dokumenta za učenike Rozen metode, kvalifikovane stručnjake i škole i centre za učenje Rozen metode

Svrha *Etičkih principa, oblasti primene i kodeksa profesionalnog ponašanja za Rozen metodu i Rozen pokrete* (u daljem tekstu kodeks) jeste da se definišu suštinski profesionalni principi kojih su svi učenici Rozen metode i Rozen pokreta (na osnovnoj obuci ili praktičnoj godini), praktičari, učitelji i treneri, sertifikovani od strane Rozen instituta, kao i svi centri za obuku i škole Rozen metode u obavezi da se pridržavaju.

Kodeks ne može da pokrije svako potencijalno pitanje ponašanja ili kompetencije. Svi stručnjaci i učenici Rozen metode moraju da se oslanjaju na sopsvenu promišljenu procenu određenih principa i duha u kome su oni izneti. Od svih stručnjaka i učenika Rozen metode se očekuje da se pridržavaju etičke prakse i ponašanja u svakom trenutku, čak i kad to od njih zahteva donošenje teških odluka i hrabre poteze. Pristup kome je Rozen Institut posvećen je proaktivno pružanje jednakih prilika i on podstiče, podržava i ceni raznolikost. U ovom dokumentu, etički principi koji važe za klijente, važe i za učenike.

Praktična primena kodeksa

Ovaj revidirani kodeks daje smernice sertifikovanim centrima za obuku i školama Rozen metode, Rozen institutu i Odboru za uslužnu marku u razmatranju žalbi na ponašanje učenika, stručnjaka ili centra/škole Rozen metode. Rozen Institut se zalaže za pravičnost za sve uključene u istraživanju žalbe. Molimo, imajte u vidu da će centri i Rozen institut prihvatati samo pismene žalbe. Sve žalbe na učenike treba isprva uputiti datom centru za obuku. Za zvaničnu žalbu na stručnjaka ili centar za obuku Rozen metode, molimo vas da napišete poverljivo pismo predsedavajućem Odbora za uslužnu marku Rozen Instituta na info@roseninstitute.net (sa predmetom imejla "SMC").

Definicije Rozen metode i Rozen pokreta

Rozen metoda, koju je osnovala Marion Rozen, registrovani fizioterapeut, nezavisan je, somatski baziran, profesionalni modalitet koji poboljšava psihofizičku funkciju i blagostanje. Modalitet se sastoji od dve nezavisne, ali komplementarne praktične discipline, Rozen metode i Rozen pokreta. Praktičari Rozen metode i učitelji Rozen pokreta obučavaju se u centrima za obuku i školama kvalifikovanim od strane Rozen Instituta. Uspešno ispunjavanje uslova obuke jedne ili druge discipline kvalifikuje osobe da dobiju sertifikat za praksu date discipline, Rozen metode ili Rozen pokreta.

Definicija Rozen metode

Rozen metoda je iskustveni somatski modalitet, usmeren na telo, koji koristi kombinaciju nežnog dodira punog poštovanja i verbalnu komunikaciju vezanu za klijentova iskustva i ono što praktičar oseća u telu klijenta. Namera tokom tretmana Rozen metode jeste da se prizove opuštanje, samosvest i doživljaj povezivanja sa sobom. Rozen metoda može da probudi svest o hroničnim, ustaljenim mišićnim tenzijama koje mogu da izazivaju nelagodu ili bol, umanjuju slobodan pokret i ograničavaju ritam disanja.

Rozen metoda nudi jedinstven kvalitet dodira koji stupa u kontakt sa više slojeva osobe, fizičkim, emotivnim i duhovnim. Ovo pomaže osobi da se opusti i iskusi mogućnosti življenja punijeg života sa više zadovoljstva. Mišićne tenzije mogu da popuste i dah može da postane otvoreniji i puniji kako se svest i opuštanje integrišu u klijentovo iskustvo. U poverljivim okvirima tretmana Rozen metode, klijenti se vode ka trenutnom doživljaju osećaja u telu, emocija i misli ili sećanja koji mogu biti u sprezi sa hronično napetim ili bolnim delovima tela. Povećana svest, prihvatanje, opuštanje i otpuštanje tokom tretmana ili nakon njega, u dnevnom procesu date osobe, može dovesti do poboljšanja zdravlja, blagostanja, vitalnosti, međuljudskih odnosa i iskustva života.

Tokom ili nakon tretmana, klijenti mogu doživeti širok spektar neurofizioloških i/ili međuljudskih promena, kao posledicu opuštanja mišićnih tenzija, kao i pojačanu samosvest i lične uvide:

- (1) Može doći do različitih telesnih iskustava, uključujući sve čulne osećaje, kao što su olakšavanje disanja ili popuštanje napetosti u mišićima, promene u temperaturi ili pritisku, smekšavanje, peckanje, drhtavica, vrtoglavica, mučnina, krčanje stomaka, pojačana cirkulacija i drugi nespecifični privremeni osećaji.
- (2) Iskustvene promene u emotivnom ili međuljudskom domenu, kao što su pojačan osećaj otvorenosti ili ranjivosti, nova gledišta i stavovi, širi spektar emocija, kao što su radost, ljutnja, strah, uznemirenost, žudnja, gađenje, mržnja, žalost, tuga, prihvatanje, predaja, ljubav ili drugi nespecifični prošireni kapacitet za osećanja.

Definicija Rozen pokreta

Rozen pokreti su međunarodno priznati modalitet pokreta, baziran na fiziološkim mogućnostima pokreta tela, praćen muzikom i ritmom. Rozen pokreti otvaraju grudi, opuštaju dijafragmu i podmazuju zglobove, dopuštajući prirodno disanje i povećan opseg pokreta. Redovno učestvovanje na časovima Rozen pokreta može dovesti do veće svesti o biranju lakoće, umesto uobičajenog napora ili tenzije. Ta svest može dovesti do boljeg držanja, manje bola, više energije i većeg uživanja u svakodnevnom životu.

Čas Rozen pokreta obično traje 60 minuta i sastoji se iz više delova. Svaki deo ima različitu namenu:

- 1. deo – **Zagrevanje** uključuje nežno, lako pokretanje svih zglobova.

- 2. deo – **Istezanje** uključuje lagano izduživanje mišića trupa i proširivanje grudnog koša, da bi dah mogao da cirkuliše.
- 3. deo – **Kružni pokreti** podstiču učesnike da se zajedno kreću uz zabavnu, ritmičnu muziku različitog tempa.
- 4. deo – **Preko podijuma** uključuje celo telo u pokrete slične plesu i integriše sve prethodne delove.
- 5. deo – **Na podu** omogućava učesnicima da se opuste u miru, osele telo i pokreću male, duboke zglobove kičme i karlice.

Rad s partnerima može biti uključen u sve segmente časa Rozen pokreta. Pored forme grupnih časova, Rozen pokreti se mogu podučavati i zasebno sa pojedincem.

Šta Rozen metoda jeste, a šta nije

Rozen metoda i Rozen pokreti su jedinstveni i samostalni. Rozen metoda je specifična u svojoj primeni i ne uključuje nijedan drugi zdravstveni modalitet kao što je masaža, psihoterapija, fizioterapija, discipline za oporavak od traume itd. Takođe ne uključuje bilo kakve vrste meditacije, tehnike disanja, uvođenje u hipnozu, rad na prošlim životima, energetske radove, niti druge modalitete s kojima je stručnjak Rozen metode možda upoznat. Dodatno, Rozen pokreti ne uključuju nijedan drugi modalitet rada na pokretima. Stručnjaci Rozen metode su pod uticajem svojih životnih iskustava i obuka u drugim oblastima: i to je ono što čini sve nas onakvim kakvi jesmo i utiče na sve interakcije koje imamo sa drugim ljudima. Životno iskustvo postaje sastavni deo onoga kako mi slušamo druge i kako reagujemo. Međutim, zadatak stručnjaka Rozen metode je da se u potpunosti unese u tretman Rozen metode ili čas Rozen pokreta i da pruži samo Rozen metodu.

Oblast primene za praktičare Rozen metode i učitelje pokreta

Ovaj deo dokumenta koji se bavi oblašću primene ima za cilj da pruži stručne smernice učenicima na praktičnoj godini Rozen metode i Rozen pokreta, praktičarima, učiteljima pokreta, sertifikovanim trenerima, kao i centrima za obuku i školama Rozen metode. Termin *oblast primene* se odnosi na opseg i ograničenja vezana za određenu profesiju.

Stručnjaci Rozen metode su obučeni da ponude Rozen metodu i Rozen pokrete kao pristupe za zdravlje i blagostanje. Praktičari Rozen metode i učitelji Rozen pokreta ne postavljaju medicinsku dijagnozu niti leče fizičke ili psihičke probleme. Ako se ovi problemi pojave, važno je da se klijent uputi na odgovarajućeg stručnjaka koji je obučen da utvrdi dijagnozu i/ili predloži lečenje za klijenta. Važno je da su stručnjaci, kojima je klijent upućen, upoznati sa Rozen metodom. (Međutim, stručnjaci Rozen metode koji su licencirani npr. kao fizioterapeuti, mogu koristiti Rozen metodu kao deo svog tretmana za fizičku rehabilitaciju u cilju povećanja obima pokreta i slobode kretanja, a u okviru oblasti primene te druge profesije.)

U proceni prikladnosti Rozen metode za pojedinca, važno je imati na umu da postoje određeni periodi u kojima je osobi potrebno zatvaranje i zaštita, pre nego da se otvara za istraživanje svojih osetljivih područja. To se mora pažljivo proceniti na individualnoj osnovi, uzimajući u obzir sistem podrške te osobe, njenu/njegovu krhkost i sposobnost za samoregulisanje. Preporučljivo je da osobe koje razmatraju mogućnost korišćenja Rozen metode popričaju o onome što ih eventualno brine i/ili kontraindikacijama sa licenciranim medicinskim radnicima. Ovo uključuje i osobe koje su na oporavku od zavisnosti od droga i/ili alkohola najmanje godinu dana. Vreme potrebno za oporavak varira za svakog pojedinca i zavisi od obima zavisnosti, kao i napretka u oporavljanju.

Oblast primene za tretmane Rozen metode

Tokom tretmana Rozen metode, klijenti leže na masažnom stolu. Obučeni su u donji veš, dok žene mogu ostaviti ili skinuti grudnjak. Klijenti takođe mogu izabrati da zadrže više odeće na sebi, u zavisnosti od svoje granice udobnosti. Čebe se koristi da se pokriju delovi tela na kojima se trenutno ne radi, tako da se klijent ne oseća suviše izloženim i da mu ne bude hladno. Klijenti takođe mogu izabrati da ostanu obučeni, kao i da dobiju tretman dok sede na stolici. Tretman obično traje 45–60 minuta, ali može varirati u zavisnosti od potreba klijenta, kao i kliničkog okruženja (kao što je privatna praksa, medicinsko okruženje ili rehabilitacioni centar).

U donjem tekstu su popisane opšte kategorije pojedinaca za koje je Rozen metoda:

- 1) verovatno korisna
- 2) kontraindikovana

1) Osobe koje mogu imati koristi od rada

- Osobe koje žele lični i/ili profesionalni napredak i/ili duhovni razvoj
- Osobe sa fizičkim/emotivnim tegobama ili hroničnim bolom, i koje mogu imati koristi od duboke relaksacije, svesnosti i nežnog pristupa koji nudi Rozen metoda
- Osobe koje žele uvid u svoj oporavak od traume, zavisnosti, ili koje žele dinamični dodatak psihoterapiji i/ili duhovnoj praksi
- Osobe koje žele podršku za žalost i gubitak, kao i druge životne izazove
- Osobe koje žele podršku za životne prekretnice i/ili samootkrivanje
- Osobe koje žele da istraže svoju kreativnost i nove mogućnosti u svojim životima

Korisno je napomenuti da klijent može iskusiti neki fizički bol ili osetljivost nakon tretmana Rozen metode, jer je napetost u mišiću popustila ili se mišić opustio. Ovo obično prestaje za nekoliko dana.

Rozen metoda, kao i sve metode rada na ličnom razvoju, delotvorna je za neke ljude, ali ne za sve.

2) Osobe za koje je rad kontraindikovano

- Osobe koje imaju ozbiljna psihijatrijska oboljenja koja nisu efikasno regulisana lekovima i koje nisu dobile medicinsko odobrenje za izlaganje Rozen metodi od strane stručnjaka koji ih vodi
- Pojedinci koji trenutno imaju neke mentalne ili psihijatrijske poremećaje, kao što su psihoza, šizofrenija, teška anksioznost ili depresija, manija, ili samoubilačke namere i konkretne planove za njihovo ostvarenje
- Osobe sa aktivnim zavisnostima od droge ili alkohola

Važno je da je praktičar Rozen metode upoznat sa određenim medicinskim oboljenjima koja su kontraindikovana u infektivnim ili akutnim fazama, te je potrebno prati ruke pre i posle tretmana zarad smanjenja opasnosti od infekcije. Neka od oboljenja koja su kontraindikovana uključuju sledeće:

- Infektivna oboljenja kože kao što su dermatofitoza, šuga i impetigo
- Bolesti kože sa vlažnim ranama, lezijama ili krvarenjima. Neka oboljenja kože su lokalizovana, kao što je herpes (obično oko usta i nosa), bradavice, atletsko stopalo, čirevi i karbunkuli, akne, između ostalih

- Disajni poremećaji koji su zarazni tokom inicijalne akutne faze, kao što je plućna tuberkuloza, upala pluća i bronhitis (koji su kontraindikovani radi zaštite praktičara)
- Zarazne bolesti kao što je virusni hepatitis, grip ili difterija, koji su zarazni kad su u akutnoj fazi (koji su kontraindikovani radi zaštite praktičara)

Oblast primene za Rozen pokrete

Svi gore navedeni uslovi za Rozen metodu, odnose se i na Rozen pokrete.

Lista u donjem tekstu razlikuje opšte kategorije pojedinaca za koje Rozen pokreti:

- 1) verovatno jesu korisni
- 2) zahtevaju uključivanje posebnih obzira
- 3) jesu kontraindikovani

1) Osobe koje mogu imati koristi od rada

Rozen pokreti su korisni za odrasle osobe svih godina koji uživaju u razvijanju samosvesti o svojim telima, svojim emotivnim stanjima i uobičajenim fizičkim obrascima kroz pokret. Rozen pokreti mogu da poprave fizičke sposobnosti i uživanje u svakodnevnim aktivnostima.

2) Osobe prema kojima treba imati posebnog obzira

Rozen pokreti se mogu prilagoditi onima koji imaju hronične fizičke poteškoće ili koji se oporavljaju od medicinskih zahvata kao što su ugradnja veštačkog kolena ili kuka. Rozen pokreti se mogu podučavati na stolicama, sa partnerima i ponaosob, jedan na jedan. Učesnici sa fizičkim poteškoćama bi trebalo da imaju odobrenje od zdravstvenog radnika za učešće u časovima Rozen pokreta.

3) Osobe za koje je rad kontraindikovan

Rozen pokreti se ne preporučuju pojedincima koji imaju akutni zdravstveni problem, bez odobrenja njihovog zdravstvenog radnika. Molimo pogledajte i listu o kontraindikacijama Rozen metode u gornjem tekstu.

Za stručnjake Rozen metode i pokreta koji imaju određena pitanja vezana za oblast primene, važno je da se konsultuju sa supervizorom i/ili odgovarajućim licenciranim profesionalcem (npr. lekarom, fizioterapeutom, psihoterapeutom, kiropraktičarem itd.).

Oblast primene za centre za obuku i škole Rozen metode

Centri za obuku Rozen metode širom sveta pridržavaju se odredbi iz dokumenta Rozen instituta: *Etički principi, oblast primene i kodeks profesionalnog ponašanja za Rozen metodu i Rozen pokrete.*

Obuka iz Rozen metode i pokreta pruža učenicima veštine da prepoznaju, razumeju i rade sa ljudima kako bi im pomogli da postanu svesni telesnih pokreta, fizičkih senzacija i emotivnih osećanja — kako sa svojim klijentima, tako i u njima samima. Učesnici na obuci moraju biti u dovoljno dobrom zdravstvenom i fizičkom stanju kako bi mogli da dodiruju i rade na telu druge osobe.

Dok se obuka smatra glavnim izvorom ličnog i profesionalnog rasta za osobe na obuci, kao i one na praktičnoj godini, učitelji takođe prepoznaju da obuka ne može pružiti sve što nekom učeniku možda treba za njegov lični razvoj. Može biti učenika kojima je potrebna dodatna obuka ili komplementaran praktičan rad kako bi nastavili da napreduju dok uče o Rozenu.

Učenici treba da budu svesni da učitelji mogu tražiti od njih da pohađaju dodatne Rozen kurseve (više od minimalnih zahteva), da pauziraju s obukom ili da se posvete radu na ličnom razvoju van Rozen metode. Preporuke se mogu odnositi na psihoterapiju, savetovanje, lečenje od zavisnosti, časove Rozen pokreta za učenike Rozen metode, ili Rozen tretmane za učenike Rozen pokreta, časove anatomije i fiziologije, praktikovanje meditacije, dodatne Rozen kurseve tokom praktične godine ili asistiranje na časovima Rozen metode kad je to moguće.

1) Osobe koje će najverovatnije imati koristi od učenja Rozen metode

- Osobe koje žele lični i/ili profesionalni napredak i/ili duhovni razvoj
- Osobe koje žele da postanu sertifikovani stručnjaci Rozen metode
- Osobe koje žele nadopuniti svoju profesiju dodatnim znanjem baziranim na telu

2) Osobe kojima će možda trebati dodatna profesionalna pomoć da bi imale koristi od učenja Rozen metode

U proceni prikladnosti obuke iz Rozen metode za pojedinca, važno je imati na umu da postoje određeni periodi u kojima je osobi potrebno zatvaranje i zaštita, pre nego da se otvara za istraživanje svojih osetljivih područja. To se mora pažljivo proceniti na individualnoj osnovi, uzimajući u obzir sistem podrške učenika, njihovu krhkost i sposobnost da se brinu o sebi za vreme i nakon obuke na kursevima. Preporučljivo je da pojedinci koji razmatraju mogućnost obuke iz Rozen metode popričaju o onome što ih eventualno brine i/ili kontraindikacijama sa licenciranim davaocima zdravstvenih usluga unutar i van Rozen metode.

3) Osobe za koje učenje Rozen metode nije preporučljivo

- Osobe koje imaju ozbiljna psihijatrijska oboljenja koja nisu efikasno regulisana lekovima i koje nisu dobile medicinsko odobrenje za izlaganje Rozen metodi

- Osobe koje su nedavno bile hospitalizovane iz ozbiljnih medicinskih ili psihijatrijskih razloga ili koje su sklone samoubistvu
- Osobe sa aktivnim zavisnostima od droge i alkohola koje nisu u programu lečenja

Opšti etički principi i kodeks profesionalnog ponašanja u Rozen Metodi

(1) Najbolji interesi klijenta

1a. Poštovanje najboljih interesa klijenta – Stručnjaci i učenici Rozen metode imaju odgovornost da poštuju najbolje interese klijenta tokom pružanja tretmana, časova pokreta ili tokom obuke. Stručnjaci ili učenici Rozen metode ne utiču prekomerno na klijente niti ih iskorišćavaju i poštuju njihovu autonomnost. Svi principi navedeni za poštovanje najboljih interesa klijenta takođe se primenjuju i na učenike na obuci iz Rozen metode.

1b. Seksualni odnosi su zabranjeni – Stručnjaci i oni na obuci iz Rozen metode se ne upuštaju u seksualizovana ponašanja niti seksualne odnose sa klijentima, učenicima, niti sa bliskim rođacima klijenta ili učenika.

1c. Dvojni/višestruki odnosi – Stručnjaci i učenici iz Rozen metode se uzdržavaju da primaju klijente s kojima već imaju jasan rukovodeći ili supervizorski odnos u drugoj disciplini ili radnoj situaciji, kao npr. poslodavac da radi na zaposlenom. Ako je učenik Rozen metode na praktičnoj godini pod supervizijom, on/ona će tražiti odobrenje supervizora pre nego što prihvati novog klijenta sa kojim ima postojeći dvojni ili višestruki odnos. Kada je nemoguće izbeći dvojne ili višestrukne odnose, koji se mogu pojaviti u malim Rozen zajednicama, onda stručnjak ili učenik Rozen metode preuzima odgovornost da pojasni i održava granice.

1d. Starosna ograničenja i informisani pristanak – Stručnjak ili učenik Rozen metode ne radi sa decom niti omladinom mlađom od 18 godina, s obzirom na fizički i emotivni razvoj osobe. Za osobe koje imaju 18 godina ili više, ali manje od pravne granice punoletstva u zemlji gde on ili ona žive, traži se pisana saglasnost od zakonskog staratelja. Izuzetak od ovog pravila se može primeniti u posebnim slučajevima, kao npr. kad postoji pisana saglasnost roditelja uz dečje razumevanje, ili ako se radi sa decom u bolnicama, kliničkom okruženju ili lečilištima kojima upravlja tim medicinskih ili psihijatrijskih zdravstvenih radnika. U ovim slučajevima preporučljivo je da stručnjak ili učenik Rozen metode ima dodatno zdravstveno obrazovanje i licencu ili sertifikat da je ovlašćena medicinska sestra/brat, fizioterapeut, lekar, psihijatar, psihoterapeut ili specijalnost iz neke druge kliničke oblasti. Stručnjaci i učenici Rozen metode treba da potraže pravni savet u svojim lokalnim zajednicama ili zemljama u vezi sa zakonima kojima se reguliše rad s maloletnicima ili osobama sa smanjenim sposobnostima, kao i potreba za informisanim pristankom (vidi **7b. Pristanak**, u tekstu ispod).

1e. Smernice za dodir – Stručnjak ili učenik Rozen metode primenjuje nenametljiv, aseksualan dodir, uz poštovanje i zaštitu klijentove skromnosti i dostojanstva, korišćenjem odgovarajućih metoda prekrivanja tela tokom tretmana. Bilo koji dodir u predelu genitalija/intimnih delova tela je uvek zabranjen.

(2) Poverljivost

2a. Pravilo poverljivosti – Stručnjak ili učenik Rozen metode poštuje, štiti i čuva poverljivost svih klijenata i učenika. Pojediniosti koje tokom tretmana razmene klijenti i praktičari, te učenici i učitelji u kontekstu obuke, drže se u strogom poverenju.

2b. Izuzeci od pravila poverljivosti – Stručnjak ili učenik Rozen metode će uputiti klijente u to da postoje zakonska i etička ograničenja poverljivosti i okolnosti u kojima stručnjak ili učenik Rozen metode može da otkrije poverljive informacije trećoj strani. Ako od stručnjaka ili učenika Rozen metode zakon iziskuje da učestvuje u pravnim ili administrativnim postupcima koji zahtevaju otkrivanje poverljivih informacija, on će dobiti pravni i etički savet kako bi razjasnio svaki mogući uticaj koji to može imati na njegovo obavezivanje na poverljivost u odnosu s klijentom ili učenikom i moći će da, prema potrebi, traži dodatne pravne ili etičke konsultacije.

Kada se postojeći učenik nekog centra za obuku ili iz neke zemlje prijavljuje za učešće na Rozen obuci koja se održava u drugom centru za obuku ili u drugoj zemlji, direktoru nastave ili starijem učitelju koji je zadužen za kurs savetuje se da se obrati matičnoj školi učenika da bi se raspitao o postojanju kakve relevantne informacije koju treba podeliti, a koja bi mogla da utiče na dobrobit učenika i/ili sredinu u kojoj se odvija obuka. Uprkos pravilu poverljivosti, centri za obuku i škole mogu podeliti poverljive informacije koje se tiču početnika i učenika na praktičnoj godini kada je to neophodno.

2c. Zaštita anonimnosti – Stručnjak ili učenik Rozen metode jamči dobrobit i anonimnost klijenata i učenika kada je reč o bilo kom vidu objavljivanja ili distribucije kliničkog materijala. Uvek kada dobrobit i anonimnost klijenta ili učenika mogu biti ugrožene, potrebno je dobiti klijentovu ili učenikovu pisanu saglasnost. To uključuje situacije u kojima se sadašnji i nekadašnji klijenti ili učenici mogu prepoznati u studijama slučaja, čak i kada su imena i stvarne okolnosti izmenjeni da bi se zaštitio njihov identitet.

(3) Poštovanje različitosti i jednakosti

Stručnjak ili učenik Rozen metode ne dozvoljava da na odnos prema klijentu ili učeniku negativno utiču pristrasnosti niti predrasude vezane za klijentov ili učenikov rod, starost, nacionalno poreklo, rasu ili etničku pripadnost, invaliditet, seksualnost ili seksualnu orijentaciju, socijalni, ekonomski ili imigracioni status, način života ili religijska, politička ili kulturna uverenja. Stručnjak ili učenik Rozen metode aktivno razmatra pitanja različitosti i jednakosti, zbog toga što se ona mogu pojaviti u svakom aspektu Rozen metode. Stručnjak ili učenik Rozen metode razume da niko nije oslobođen od ljudskog iskustva predrasuda. Nametanje ličnih vrednosti, mišljenja ili predrasuda praktičara predstavlja kršenje i eksploataciju terapijskog odnosa. Stoga je stručnjak ili učenik Rozen metode posvećen stalnom procesu preispitivanja sebe i profesionalnom razvoju, kako bi se umanjile ili sprečile predrasude i sprečilo ponašanje zasnovano na predrasudama.

(4) Ponašanje

4a. Primereno profesionalno i lično ponašanje – Stručnjak ili učenik Rozen metode razume da njegovo profesionalno i lično ponašanje može imati kako pozitivan, tako i negativan uticaj na način na koji ga opaža i doživljava klijent, učenik ili kolega, te dosledno nastoji da održava visoke standarde primerenog profesionalnog i ličnog ponašanja.

4b. Obavezno otkrivanje informacija – Svaki učenik Rozen metode prihvata da obavesti svoj centar za obuku i sertifikovani Rozen stručnjak prihvata da obavesti Odbor za uslužnu marku ukoliko je:

- (i) trenutno optužen ili ranije osuđivan za krivično delo, dobio uslovni otpust za prekršaj ili dobio policijsko upozorenje (ili ekvivalentno tome u zemlji prakse). Svi prethodni krivični dosijeji moraju biti otkriveni u vreme prijavljivanja za bilo koju od obuka u okviru Rozen metode.
- (ii) disciplinski kažnjen ili je u prošlosti bio disciplinski kažnjen od strane bilo kojeg stručnog tela ili članske organizacije odgovorne za regulisanje ili izdavanje licenci za zanimanja u oblasti zdravstvene ili socijalne zaštite. Sve ranije stručne disciplinske mere moraju se otkriti kada se prijavljuje za bilo koji od programa obuke u okviru Rozen metode.
- (iii) od strane poslodavca ili organizacije za obuku suspendovan ili je njegova praksa ograničena, ili je to bio slučaj u prošlosti, zbog zabrinutosti vezane za pitanja kompetentnosti ili mentalnog zdravlja. Sve ranije suspenzije ili ograničenja prakse moraju se otkriti kada se prijavljuje za bilo koji od programa obuke u okviru Rozen metode.

Svaka neprecizna ili netačna informacija data Rozen centru za obuku, školi ili Rozen institutu predstavljaće neposrednu osnovu za uklanjanje sa obuke ili gubitak sertifikata ili registracije kao aktivnog učenika ili stručnjaka Rozen metode. Centar za obuku ili Odbor za uslužnu marku će, nakon što bude bio informisan, razmotriti sporno pitanje i posavetovati učenika ili sertifikovanog stručnjaka u vezi sa svim potrebnim daljim delovanjem. Ukoliko je osoba koja se obučava učenik ili učenik na praktičnoj godini, centar za obuku će ustanoviti da li je dalja obuka izvodljiva i/ili preporučljiva.

4c. Gubitak sertifikata iz Rozen metode – Ukoliko je stručnjak ili učenik Rozen metode osuđen za krivično delo, uslovno oslobođen ili je dobio upozorenje od policije (ili tome ekvivalentno), centar učenika ili Odbor za uslužnu marku će proceniti uticaj koji osuda, uslovni otpust ili primanje policijskog upozorenja može imati na status obuke ili sertifikata i registraciju u praksi. Centar ili Odbor za uslužnu marku će proceniti sve potencijalne rizike po klijente ili učenike ove osobe, kao i po javnu reputaciju i poverenje u Rozen metodu. Na osnovu procene potencijalnih rizika, centar može bilo da prekine bilo da dozvoli nastavak obuke učenika, ili da Odbor za uslužnu marku poništi sertifikat ili registraciju svakog stručnjaka Rozen metode za koga se ispostavi da je nepodesan za praksu.

4d. Saradnja s vlastima – Stručnjak ili učenik Rozen metode će u potpunosti saradivati u svakoj zakonitoj istrazi ili ispitivanju o njegovom kapacitetu da praktikuje Rozen metodu

ili Rozen pokrete. Učenik ili stručnjak Rozen metode može se konsultovati s lokalnim ili regionalnim odborom za etiku RMPA (Udruženja stručnjaka Rozen metode) (ukoliko je moguće) i/ili s Odborom za uslužnu marku i, prema potrebi, tražiti pravni savet.

4e. Dobrovoljno odricanje od sertifikata – Ako se stručnjak Rozen metode dobrovoljno odrekne sertifikata pre nego što se donese odluka o oduzimanju istog, Odbor za uslužnu marku će nastaviti s procenom rizika i dostaviti konačnu odluku Upravnom odboru Rozen instituta.

4f. Povinovanje disciplinskim postupcima – Stručnjak ili učenik Rozen metode saglasan je s tim da sledi politiku Rozen instituta u vezi s disciplinskim postupkom.

4g. Suspendovanje i sankcije – Ukoliko se u procesu pritužbe ili pregledu obuke učenika na osnovu zabrinutosti ili žalbi utvrdi da je stručnjak ili učenik Rozen metode prekršio etiku ili oblast primene Rozen metode ili Rozen pokreta, od njega se može tražiti da se povinuje sankcijama ili da prihvati ograničenja i upozorenja vezana za praksu. Kada je u pitanju učenik, sankcije bi predstavljale dodatak postojećim zahtevima obuke.

Ako se sankcije ne ispune ili se neprofesionalno ponašanje ili veštine ne otklone izrečenim sankcijama, ovakva upozorenja i/ili sankcije mogu dalje voditi ka gubljenju statusa obuke ili sertifikata. U pojedinim slučajevima, ako ne postoje sankcije procenjene kao prikladne za primenu na određeni aspekt ponašanja učenika ili praktičara koji je izazvao zabrinutost i suspendovanje, prestanak obuke učenika ili ukidanje sertifikata praktičara može biti jedini adekvatan način delovanja na identifikovane probleme ili za nošenje s njima.

Sankcije mogu biti, ali nisu ograničene na sledeće:

- i) trenutno suspendovanje aktivne prakse dok je u toku ispitivanje ozbiljne žalbe
- ii) pismena upozorenja
- iii) obavezna supervizija
- iv) lična psihoterapija
- v) zahtevi za podnošenje pisanih izjava koje se odnose na to šta je naučeno iz žalbe/i i na profesionalne promene koje će se primeniti kao rezultat žalbe
- vi) upućivanje na određene kurseve, intervencije ili razvijanje veština da bi se adresirali uzroci koji leže u osnovi neetičkog profesionalnog ponašanja

Rozen stručnjacima sertifikat može biti oduzet u ozbiljnim slučajevima. Ukoliko se prilikom procene obuke učenika utvrdi da postoji ozbiljno kršenje smernica etičkih principa i oblasti primene, centar za obuku može prestati da podržava kontinuiranu obuku učenika.

Centri i Odbor za uslužnu marku će, vezano za suspendovanje i/ili vraćanje statusa obuke učenika ili sertifikata stručnjaka, sarađivati s lokalnim ili regionalnim etičkim odborima RMPA (ukoliko je moguće) ili s lokalnim stručnjacima.

(5) Profesionalno znanje, veštine i iskustvo

5a. Otkrivanje statusa u obuci – Stručnjak ili učenik Rozen metode saglasan je s tim da svoj status i kvalifikacije kao učenik Rozen metode na praktičnoj godini ili praktičar, učenik na praktičnoj godini ili učitelj Rozen pokreta ili učitelj Rozen metode, otkrije klijentima, učenicima i javnosti. Član neće tvrditi da poseduje nivo kvalifikacije koji nije dostigao ili za koji nije sertifikovan. Stručnjak ili učenik Rozen metode saglasan je s politikom Rozen instituta u vezi sa standardima edukacije, obuke i prakse.

5b. Odgovarajuća upućivanja – Stručnjak ili učenik Rozen metode priznaje ograničenja svojih profesionalnih veština i kompetencija, kao i svog zdravlja, blagostanja i samopouzdanja. Stručnjak ili učenik će uputiti klijente drugima kada je to prikladno ili neophodno.

5c. Prihvatanje i neprihvatanje novih klijenata ili učenika Rozen pokreta – Stručnjak ili učenik Rozen metode možda neće osećati da može da prihvati potencijalnog klijenta ili učenika pokreta. Ovo je važno u slučajevima kada je stručnjak ili učenik Rozen metode svestan problema ili prepreka koje bi sprečile odgovarajući profesionalni terapijski odnos. Stoga praktičar, učitelj pokreta ili učenik može prihvatiti ili odbiti potencijalnog klijenta ili učenika. Primeri uključuju medicinske, mentalne ili emocionalne probleme poput navedenih, ali nisu ograničeni na njih:

- (i) klijent u Rozen metodi ili učenik Rozen pokreta koristi bilo koju psihoaktivnu supstancu (legalnu, zabranjenu zakonom, propisanu od strane lekara ili nepropisanu, kao što su alkohol ili droga), ili je pod njenim uticajem, koja može umanjiti ili uticati na rasuđivanje klijenta/učenika, sposobnost da tačno predstavi fizičko iskustvo ili nelagodnost, ili sposobnost da u potpunosti učestvuje u Rozen tretmanu ili času pokreta
- (ii) klijent ili učenik Rozen pokreta ima mentalni ili psihološki poremećaj koji ga sprečava da na odgovarajući način učestvuje u Rozen tretmanu ili času pokreta
- (iii) ponašanje ili zahtevi klijenta/učenika su izvan oblasti primene Rozen metode

5d. Pridržavanje oblasti primene – Stručnjak ili učenik Rozen metode se pridržava smernica o oblasti primene Rozen instituta.

5e. Kontinuirana edukacija i profesionalni razvoj – Stručnjak ili učenik Rozen metode se obavezuje na stalni profesionalni i lični razvoj, kao i na poštovanje zahteva Rozen instituta u vezi s kontinuiranom edukacijom.

(6) Komunikacija

6a. Prave informacije o praksi za klijente i učenike – Stručnjak ili učenik Rozen metode pristaje na to da potencijalnim klijentima ili učenicima pre prvog Rozen tretmana ili časa Rozen pokreta predstavi troškove, rokove, uslove prakse i politiku otkazivanja. Dodatne informacije mogu uključivati pojašnjenje vezano za preporučenu učestalost tretmana ili časova pokreta, za mogućnost upućivanja na drugog Rozen praktičara / učitelja pokreta ili srodnog zdravstvenog stručnjaka, za procese obustave rada ili neku drugu politiku koja se tiče posla stručnjaka ili učenika Rozen metode. Poželjno je da informacije budu date u pisanoj formi i/ili na poslovnom sajtu.

6b. Davanje etičkog kodeksa – Stručnjak ili učenik Rozen metode saglasan je s tim da na zahtev obezbedi klijentima i učenicima Etički kodeks Rozen instituta ili bilo koje srodne dokumente koje koristi, uključujući pritužbe i disciplinski postupak.

(7) Informisanje klijenta ili učenika i pribavljanje saglasnosti

7a. Predstavljanje Rozen metode – Stručnjak ili učenik Rozen metode saglasan je s tim da klijentu ili učeniku predstavi svoj metod rada u Rozen metodi putem dodira i verbalne komunikacije ili putem pokreta. To uključuje razumevanje osnovnih principa Rozen metode, mogućih koristi i mogućih posledica koje zavise od statusa klijenta. Sve odluke o dobijanju tretmana ili pohađanju časova pokreta zasnivaju se na klijentovom slobodnom izboru da učestvuje. To uključuje i sve obaveze stručnjaka ili učenika Rozen metode prema klijentu i sve ono što stručnjak ili učenik Rozen metode zahteva od klijenta.

7b. Saglasnost – Konstantna saglasnost predstavlja neodvojivi deo prakse Rozen metode. Klijent ili učenik mora imati slobodu da pre i tokom tretmana ili časa pokreta zaustavi proces, odbije ili traži dalje informacije i objašnjenje. Videti **1d, Starosna ograničenja**, što se tiče rada s decom.

7c. Dopune ili izmene načina rada – Neprimereno je tokom tretmana Rozen metode primenjivati druge načine rada. Rozen metoda je jedinstvena i postoji sama za sebe.

Na seminarima je moguće kombinovati Rozen metodu sa drugim modalitetima koji nisu priznati kao deo obuke.

7d. Istraživanje – Potrebno je da stručnjaci ili učenici Rozen metode klijentima ili učenicima razjasne način, cilj i uslove svakog istraživačkog projekta u kome klijent ili učenik treba da učestvuje i da obezbede njihovu saglasnost u pisanoj formi pre početka istraživačkog projekta.

(8) Poslovna dokumentacija

8a. Siguran način čuvanja i uklanjanja – Stručnjaci i učenici Rozen metode imaju obavezu da na siguran način čuvaju i uklone sve poslovne dokumente koji upućuju na klijente ili učenike ili podatke o njima kako bi se obezbedila njihova poverljivost. Vrsta dokumentacije, njeno čuvanje, uključujući i rokove zavise od zakonodavstva dotične zemlje.

8b. Period čuvanja podataka – Potrebno je obezbediti da se dokumentacija i podaci o klijentima i učenicima čuvaju određeni period koji je propisan regionalnim ili/i nacionalnim zakonom. Isto tako je potrebno poštovati odgovarajuće odredbe o zaštiti podataka. Uklanjanje ili uništavanje dokumentacije mora da se izvede, kao što je gore pomenuto, na siguran način.

8c. Pristup klijentata i učenika podacima – Stručnjaci i učenici Rozen metode treba da se informišu da li postoje zakonski propisi i da li klijenti ili učenici imaju zakonsko pravo da dobiju uvid u svoju dokumentaciju. Isto tako, treba da se informišu o tome da li ovo pravo eventualno važi i za druge osobe koje je klijent ili učenik ovlastio ili za predstavnike umrlog klijenta ili učenika. Takođe je potrebno pribaviti informacije o tome koje zakonske mogućnosti postoje za prosleđivanje podataka i da li praktičar ili učitelj ima pravo da odbije prosleđivanje podataka, naročito ako to nije u skladu sa interesima klijenta.

Pored toga, ljudi, čija je klinička dokumentacija sačuvana u elektronskom obliku, imaju pravo da dobiju uvid u istu. Sva dokumentacija koja se čuva u elektronskom obliku može da podleže lokalnom zakonu o zaštiti podataka. Ako se za tim ukaže potreba, treba potražiti pravni savet pre daljeg prosleđivanja dokumentacije. Ako je podnesen zahtev za pristup podacima i ima pravni osnov, stručnjak Rozen metode treba da napravi kopije dokumentacije za klijenta ili učenika ili njegovog predstavnika prema pisanom zahtevu – bez oklevanja i u skladu sa važećim zakonima. Stručnjacima ili učenicima, kao i članovima lokalnog Udruženja stručnjaka Rozen metode (RMPA, ako postoji) savetujemo da budu informisani o izmenama propisa o zaštiti podataka u svojoj zemlji.

(9) Dužnosti i obaveze prema kolegama i profesiji

9a. Saradnja – Stručnjaci i učenici Rozen metode treba da saraduju sa drugim članovima Rozen zajednice i stručnjacima iz srodnih zdravstvenih profesija.

9b. Održavanje pozitivnog stava – Potrebno je da stručnjaci i učenici Rozen metode s pozitivnim stavom komuniciraju sa klijentima, učenicima i kolegama, kako bi se sprečilo širenje nesporazuma ili nesuglasica između članova Rozen zajednice.

9c. Rešavanje primedbi i sukoba – Ukoliko dođe do sukoba između stručnjaka i/ili učenika Rozen metode, npr. tokom obuke, u profesionalnom kontekstu ili u terapeutskom

odnosu – strane se obavezuju da rešenje prvo potraže u lokalnoj zajednici, školi ili udruženju (RMPA). Ako je potrebna dodatna pomoć i ako su pojedinci ili grupa iscrpli sve moguće primenjive opcije i lokalne resurse, Rozen institut će pomoći, npr. kao slušalac ili savetodavac u vezi sa konfliktom. Ostale formalno-pravne mogućnosti rešavanja konflikata nudi upravni odbor Rozen instituta i njegove podkomisije.

9d. Žalbe – Stručnjaci i učenici Rozen metode treba da se pridržavaju važećih zakona svoje zemlje koji su značajni za njihovu praksu. Ako je pojedinac ili grupa, u slučaju žalbe ili rešavanja konflikta, iskoristio sve postojeće opcije u okviru škole, udruženja ili drugih lokalnih struktura, Rozen institut će priskočiti u pomoć (kao što je objašnjeno pod tačkom 9c.), uključujući i razmatranje formalne tužbe. U slučaju da dođe do tužbe, optuženi stručnjak ili učenik Rozen metode će istog momenta konstruktivno delovati, pre svega u interesu klijenta ili učenika i u potpunosti će saradivati sa svim internim i eksternim istraživanjima. Neprihvatljivim ponašanjem bi se smatralo ako bi optuženi stručnjak ili učenik reagovao na pritužbe pokušajem zaplašivanja ili pretnjom.

9e. Sprečavanje štetnog ponašanja – Stručnjaci i učenici Rozen metode treba da spreče svako štetno ponašanje prema klijentu ili učeniku i ne treba da učestvuju u tome. U to spadaju i štetna ponašanja kolega i praktičara drugih zdravstvenih metoda, za koje stručnjaci i učenici Rozen metode saznaju ili postanu svedoci istog. Od stručnjaka i učenika Rozen metode očekuje se da izrazi svoje etičke nedoumice i da eventualno podnese i formalnu tužbu.

9f. Dužna pažnja i opšte profesionalne obaveze – Ako stručnjak ili učenik Rozen metode izjavi da je spreman da radi sa nekim klijentom ili učenikom – i bez novčane nadoknade ili ako pak ne postoji ugovorni odnos – potrebno je da svoj rad izvodi sa istom dužnom pažnjom kao u regularnim ugovornim odnosima. Ako klijent ili učenik zbog nedostatka odgovarajuće veštine i pažnje koje su u skladu s profesijom i prema standardima praktičara Rozen metode i učitelja Rozen pokreta, pretrpi gubitak ili povredu, može da dođe i do pravnih posledica. Ovakve rizike moguće je smanjiti ako stručnjaci i učenici Rozen metode teže visokim profesionalnim standardima, ako prate razvoj i novine u alternativnim i komplementarnim zdravstvenim praksama i zdravstvenim pitanjima uopšte, i istovremeno ostaju u okviru svog profesionalnog rada.

(10) Profesionalni integritet

10a. Prijavljivanje neetičkog ponašanja – Stručnjaci ili učenici Rozen metode treba da prijave povredu ovog etičkog kodeksa, koje su sami napravili ili ih je počinio neki drugi stručnjak ili učenik Rozen metode, lokalnom ili regionalnom Etičkom komitetu udruženja RMPA (ukoliko postoji) ili Odboru za uslužnu maku.

10b. Zabrana preuzimanja klijenata/učenika drugih Rozen stručnjaka – Stručnjaci ili učenici Rozen metode ne treba da saleću klijente drugih praktičara, niti sertifikovana škola Rozen metode treba da preuzima učenike drugih škola. To znači da stručnjaci ili učenici Rozen metode ne treba da namerno ubeđuju klijente drugih kolega ili učenike

drugih škola da postanu njihovi klijenti ili učenici. Izuzeci od ovih pravila mogu da se dese u sledećim situacijama, ali nisu ograničeni na njih:

- (i) Klijenti ili učenici se informišu ili prijave na mejling listu ili za marketinške poruke drugih praktičara ili škola;
- (ii) Informacije se sakupljaju preko poruka na društvenim medijima;
- (iii) Učenici se interesuju za raspored seminara u svetu koji objavljuje Rozen institut;
- (iv) Reklame i marketing za napredne seminare i usavršavanje, namenjene širokom broju diplomiranih stručnjaka Rozen metode

10c. Dodatna članstva u drugim profesionalnim udruženjima – Stručnjaci ili učenici Rozen metode koji pripadaju i drugim profesionalnim organizacijama ili udruženjima, časno se pridržavaju obaveza profesionalne etike i profesionalnog ponašanja u pogledu svojih članstava.

10d. Važeće kontakt informacije – Stručnjaci ili učenici Rozen metode treba da obaveste Rozen institut u slučaju promene adrese, broja telefona, imejl adrese ili drugih podataka u roku od 30 dana. Dostaviti na: info@roseninstitute.net.

(11) Oglašavanje

11a. Pošten marketing – Stručnjaci ili učenici Rozen metode treba da obezbede da svaki reklamni materijal, uključujući štampane brosure, flajere, web-stranice, vizitkarte i sl. bude istinit, da ne bude zbunjujuć, netačan, nekorektan ili preteran. Stručnjaci ili učenici Rozen metode neće davati pogrešne izjave o Rozen metodi, o sebi ili drugim stručnjacima ili učenicima Rozen metode. Isto tako ne treba da ostavljaju utisak da Rozen metoda leči medicinska ili psihološka oboljenja. Izjave klijenata koriste se u reklamnom materijalu samo uz saglasnost klijenta i u skladu sa važećim zakonodavstvom.

11b. Bez negativnih poređenja sa drugim modalitetima ili kolegama – Stručnjaci ili učenici Rozen metode obavezuju se da neće reklamirati, izjavljivati ili sugerisati da je Rozen metoda nadmoćnija od drugih terapijskih metoda ili obuka za telesnu terapiju ili da oni sami imaju veće sposobnosti od drugih stručnjaka ili učenika Rozen metode.

(12) Podučavanje

12a. Rad u javnosti – Stručnjaci Rozen metode deluju u skladu sa pravilima Rozen instituta, koja određuju da sertifikovani praktičari Rozen metode i učitelji Rozen pokreta imaju mogućnost da održavaju predavanja/demonstracije i radionice s ciljem da javnost upoznaju s Rozen metodom i njihovom sopstvenom praksom. Potvrde o učestvovanju, koje se tom prilikom izdaju, nisu sertifikati. Škole Rozen metode ovu potvrdu o učestvovanju mogu da prihvate kao uslov kojim se ispunjava kriterijum za učestvovanje na intenzivnom kursu, ali one nisu u obavezi da to urade, čak i onda kada potvrda o učestvovanju potiče s neke radionice.

- 1) Svi učitelji Rozen metode i Rozen pokreta i ostale osobe koje učestvuju u edukaciji odgovorni su da štite standarde svoje profesije. Učitelji su odgovorni da učenike podučavaju tako da klijenti ne budu izloženi riziku ili da im učenik ne nanese neku štetu.
- 2) Potrebno je da edukacija Rozen metode i Rozen pokreta ispunjava standarde i praksu koji se očekuju od praktičara Rozen metode i učitelja Rozen pokreta.
- 3) Učitelji se obavezuju da svoje učenike ocenjuju pravedno, korektno i iskreno.

12b. Kvalifikacije za podučavanje i držanje kurseva – Samo kvalifikovani učitelji imaju dozvolu da podučavaju Rozen metodu. Učitelji koji su još u procesu edukacije mogu da podučavaju samo zajedno sa diplomiranim i sertifikovanim edukatorima.

(13) Odgovarajuće osiguranje

Svaki stručnjak ili učenik Rozen metode je odgovaran da obezbedi da njegov rad na zadovoljavajući način bude pokriven nekim vidom osiguranja ili osiguranjem njegovog poslodavca. Rozen institut nije odgovoran u slučaju eventualne žalbe na pojedinačnog praktičara Rozen metode ili školu Rozen metode. Prihvatanjem ovog kodeksa svi stručnjaci i učenici Rozen metode, kao i saradnici škola, obavezuju su da neće teretiti Rozen institut i njegove službenike, direktore, zastupnike i zaposlene za žalbe, odštete, gubitke i troškove koji uključuju, ali nisu ograničeni na troškove advokata, i koji su rezultat nepažnje ili neprofesionalnog ponašanja nekog stručnjaka, učenika Rozen metode ili saradnika škole u vezi sa kvalitetom rada koji je opisan u ovom kodeksu.

(14) Fizičko i mentalno zdravlje stručnjaka Rozen metode

14a. Samoodgovornost – Stručnjaci ili učenici Rozen metode treba da budu odgovorni i da ne počinju rad s klijentima ili učenicima ako se trenutno ne osećaju dobro, bilo da je uzrok oslabljeno fizičko ili mentalno zdravlje ili dejstvo droge, alkohola i lekova. Ukoliko je potrebno, stručnjak ili učenik Rozen metode će klijenta ili učenika uputiti kolegama kako bi isti mogli da nastave sa Rozen metodom ili drugim modalitetima.

14b. Primereno obaveštavanje – Potrebno je da klijenti i učenici odmah budu obavesteni ako stručnjak Rozen metode trenutno ili trajno ne može više da radi kao praktičar, učitelj Rozen pokreta ili edukator. Uz to je važno i da se pažljivo razmisli kako klijenta ili učenika obavestiti o bolesti ili smrti stručnjaka ili učenika Rozen metode.

(15) Resursi za pitanja etike, oblasti primene i profesionalnog ponašanja

15a. Supervizija u Rozen metodi – Od kvalifikovanih učitelja i/ili supervizora praktičari i učenici Rozen metode mogu da zatraže individualnu ili grupnu superviziju i savetovanje o nekom slučaju.

15b. Spoljna supervizija – Sertifikovani stručnjaci Rozen metode mogu da koriste superviziju ili savetovanje sa eksternim stručnjacima, kao što su licencirani psihijatri, psiholozi, psihoterapeuti, lekari, fizioterapeuti, klinički etičari ili drugim specijalistima koji imaju znanje, sposobnosti i iskustvo značajno za stručnjaka Rozen metode. Ovo može da uključuje i pozivanje spoljnog supervizora-savetnika da po potrebi učenicima na obuci pruži informacije ili podršku.

15c. Spoljna konsultacija – Sertifikovani stručnjaci Rozen metode mogu da se konsultuju sa licenciranim medicinskim osobljem, psihijatrima i psiholozima koji takođe rade sa istim klijentima ili učenicima. Pre takvog konsultovanja, koje se tiče klijenta ili učenika, potrebno je dobiti pisanu saglasnost klijenta ili učenika, kako bi se ispoštovala profesionalna etika i poverljivost podataka.

15d. Odbor za uslužnu marku – Stručnjaci ili učenici Rozen metode mogu da se obrate Odboru za uslužnu marku Rozen instituta i da zatraže i dobiju podršku, savet ili preporuku u pogledu pitanja koja nastaju tokom prakse ili podučavanja Rozen metode.

Ovaj dokument će se periodično pregledati i revidirati, sa unošenjem izmena ako i kada bude potrebno. Period između revidiranja neće preći tri godine. Datum prve revizije ovog dokumenta je januar 2017. godine.